

<i>Rodzaj dokumentu:</i>	Zasady oceniania rozwiązań zadań
<i>Egzamin:</i>	Egzamin maturalny
<i>Przedmiot:</i>	Język angielski
<i>Poziom:</i>	Poziom dwujęzyczny
<i>Forma/Formy arkusza:</i>	EJAA-D0-100
<i>Termin egzaminu:</i>	9 maja 2022 r.
<i>Data publikacji dokumentu:</i>	28 czerwca 2022 r.

Rozumienie ze słuchu

Zadanie 1.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2022 ¹⁾		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	
1.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie skomplikowane wypowiedzi ustne [...] na różne, także abstrakcyjne tematy, o różnorodnej formie i długości, w różnych odmianach języka [...].</i>	2.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	C
1.2.			B
1.3.			A
1.4.			B

Zadanie 2.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2022		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe	
2.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie skomplikowane wypowiedzi ustne [...] na różne, także abstrakcyjne tematy, o różnorodnej formie i długości, w różnych odmianach języka [...].</i>	2.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	A
2.2.		2.11) Zdający rozpoznaje niejednoznaczność wypowiedzi i powodujące ją środki stylistyczne i zjawiska językowe.	B
2.3.		2.2) Zdający określa główną myśl części tekstu.	D
2.4.		2.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	D
2.5.			A
2.6.			C

¹⁾ Załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 20 marca 2020 r. w sprawie szczególnych rozwiązań w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 (Dz.U. poz. 493, z późn. zm.).

Zadanie 3.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2022	
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
3.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie skomplikowane wypowiedzi ustne [...] na różne, także abstrakcyjne tematy, o różnorodnej formie i długości, w różnych odmianach języka [...].</i>	2.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.
3.2.		
3.3.		
3.4.		
3.5.		

	1 pkt	0 pkt
3.1	<i>the place of departure---destination departure point---destination place he was going to leave from--- place he was heading to his starting point---where he was going to where he was heading---leaving from initial location---destination</i>	<i>departure---destination going from---heading to where he was living---where he going where he was going---for how long where was he from---his destination when he was leaving---heading off address---destination where he was leaving---heading from origin---destination</i>
3.2	<i>(a) watertight compartment/space (the) waterproof compartment/space a zip bag in a waterproof compartment</i>	<i>zipped plastic bag(s) a special place water tank compartment a compartment water tide compartment waterproof container tide compartment a waterproof zip bag in a compartment a plastic bag in a special place to hide stuff</i>
3.3	<i>he (had) lost his phone and flares he didn't have a phone he dropped his phone into the sea he had lost his flares</i>	<i>he had problems with contacting them of lack of contact he couldn't contact them in any way he lost his equipment he had to secure himself to the canoe he was swimming in the opposite direction he was hit by a huge wave he loose his phone</i>
3.4	<i>involved in the search for him roped into the operation part of the rescue team looking for him diverted to patrol for him connected to the search aware of the search</i>	<i>able to catch sight of him / just a fluke due to the rescue team engaged to the searching routed to search him accompanied by a rescue team sure to locate him</i>

	<i>on the rescue team</i>	<i>trying to find him</i> <i>the part as seeking group</i> <i>searching for him in the first place</i>
3.5	<i>got (went) dark</i> <i>was impossible to spot/see him</i> <i>got too dark to see him</i> <i>was dusk (time)</i> <i>started to dusk</i> <i>got too cold</i>	<i>was too late</i> <i>night fell</i> <i>conditions changed</i> <i>he could be found</i> <i>dawned</i> <i>started to get worse</i> <i>gets dark</i> <i>started to be bright outside</i> <i>got too dusty to see</i> <i>was not possible to look for him any more</i> <i>was dusky</i> <i>darkened</i>

Przykłady podane w powyższej tabeli zaczerpnięto z prac zdających. Zachowano w nich błędy.

Uwagi:

1. Wymagane są odpowiedzi na pytania zgodne z treścią wysłuchanego tekstu.
2. Akceptowane są również inne odpowiedzi, jeżeli są merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania.
3. Błędy ortograficzne i gramatyczne niezakłcające komunikacji nie wpływają na ocenę odpowiedzi zdającego.

Rozumienie tekstów pisanych

Zadanie 4.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2022		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe	
4.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie skomplikowane wypowiedzi [...] pisemne na różne, także abstrakcyjne tematy, o różnorodnej formie i długości, w różnych odmianach języka [...].</i>	3.7) Zdający rozpoznaje związki między poszczególnymi częściami tekstu.	C
4.2.			D
4.3.			C
4.4.			A
4.5.			D
4.6.			B
4.7.			D

Zadanie 5.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2022		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	
5.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie skomplikowane wypowiedzi [...] pisemne na różne, także abstrakcyjne tematy, o różnorodnej formie i długości, w różnych odmianach języka [...].</i>		E
5.2.		3.7) Zdający rozpoznaje związki między poszczególnymi częściami tekstu.	C
5.3.			D
5.4.			A

Zadanie 6.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2022		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe	
6.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie skomplikowane wypowiedzi [...] pisemne na różne, także abstrakcyjne tematy, o różnorodnej formie i długości, w różnych odmianach języka [...].</i>	3.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	D
6.2.			B
6.3.			E
6.4.			C

Zadanie 7.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2022		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	
7.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie skomplikowane wypowiedzi [...] pisemne na różne, także abstrakcyjne tematy, o różnorodnej formie i długości, w różnych odmianach języka [...].</i>	1. Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych, w tym wyrażen idiomatycznych, oraz bogatą frazeologią, a także wykazuje się wysokim poziomem poprawności gramatycznej [...] i ortograficznej [...].	D
7.2.			A
7.3.			B
7.4.			C
7.5.			D

Znajomość środków językowych

Zadanie 8.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2022		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	
8.1.	I. Znajomość środków językowych. <i>Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych, w tym wyrażen idiomatycznych, oraz bogatą frazeologią, a także wykazuje się wysokim poziomem poprawności gramatycznej [...] i ortograficznej [...].</i>	1. Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych, w tym wyrażen idiomatycznych, oraz bogatą frazeologią, a także wykazuje się wysokim poziomem poprawności gramatycznej [...] i ortograficznej [...].	<i>mark</i>
8.2.			<i>fall</i>
8.3.			<i>cover</i>
8.4.			<i>short</i>
8.5.			<i>sight</i>

Zadanie	Inne akceptowane odpowiedzi	Przykładowe nieakceptowane odpowiedzi
8.1.		<i>sign / toll / point / stain / imprint / stamp / dot / spot / spoil</i>
8.2.		<i>go / get / come / grow</i>
8.3.		<i>show / bear / provide / stand / report / vouch</i>
8.4.		<i>low / small / out / high / lacking / down / loose / poor</i>
8.5.		<i>view / vision / eye</i>

Zadanie 9.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2022		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	
9.1.	I. Znajomość środków językowych. <i>Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych, w tym wyrażen idiomatycznych, oraz bogatą frazeologią, a także wykazuje się wysokim poziomem poprawności gramatycznej [...] i ortograficznej [...].</i>	1. Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych, w tym wyrażen idiomatycznych, oraz bogatą frazeologią, a także wykazuje się wysokim poziomem poprawności gramatycznej [...] i ortograficznej [...].	<i>to congratulate me on winning</i>
9.2.			<i>the use of giving</i>
9.3.			<i>might not have been signed</i>
9.4.			<i>to have paid a fortune</i>
9.5.			<i>tends to be on good terms</i>

Zadanie	Inne akceptowane odpowiedzi	Przykładowe nieakceptowane odpowiedzi
9.1.	<i>to congratulate me on having won to congratulate me on (me/my) winning to congratulate me for winning one to congratulate me on winning one congratulating me on winning who had congratulated me for winning to congratulate me after/when I won to have congratulated me on winning</i>	<i>to congratulate me with/of winning one that congratulated me on winning that congratulated me that I won</i>
9.2.	<i>the use of anybody giving the use of me/my/you/your/us/our giving the use in giving</i>	<i>(a) use of giving no use of giving the use on/by/for giving the usage given from the point in giving</i>
9.3.	<i>might have not been signed might've not been signed</i>	<i>might not be signed might have not be signed might not have signed might not been signed might not had been signed might not has been signed might haven't been signed</i>
9.4.		<i>to have paid (the) fortune to pay a fortune to had paid a fortune</i>

		<i>to be ready to pay a fortune</i> <i>to having been paied</i>
9.5.	<i>tends to be on friendly terms</i> <i>tends to be on speaking terms</i>	<i>tend to be on good terms</i> <i>tends to be on good term</i> <i>tends to be in good terms</i> <i>tends to be at terms with</i> <i>tends to be termed by</i> <i>tends being with good terms</i> <i>tends to be on harsh terms</i>

Uwagi do zadań 8. i 9.

- Odpowiedź uznaje się za poprawną tylko wtedy, gdy wpisywane wyrazy lub fragmenty zdań są w pełni poprawne gramatycznie i ortograficznie.
Nie bierze się pod uwagę zapisu wielką/małą literą oraz powtórzenia wyrazu podanego przed luką/po luce. Wyjątkiem są słowa, które muszą być pisane po angielsku wielką literą np. *Monday, July*. W takiej sytuacji brak wielkiej litery jest traktowany jako błąd ortograficzny.
- Akceptowane są również inne odpowiedzi, jeżeli są merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania.

Schemat punktowania w zadaniach od 1. do 9.

- 1 p. – poprawna odpowiedź.
0 p. – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Wypowiedź pisemna

Zadanie 10.

Choose one of the topics below and write a composition following the conventions of the genre indicated in the topic. Use between 300 and 350 words.

1. Wiele osób uważa, że praca zespołowa przynosi lepsze efekty niż indywidualna. Czy zgadzasz się z tym poglądem? Wyraź swoją opinię na ten temat w **rozprawce**. Omów następujące aspekty:
 - motywację do pracy
 - odpowiedzialność za wykonywaną pracę
 - organizację pracy.
2. W wielu miastach w ramach budżetu miejskiego są realizowane ciekawe projekty zaproponowane przez mieszkańców. Napisz **list** do gazety internetowej, w którym:
 - opisziesz jeden z takich projektów, który zwrócił Twoją uwagę
 - napiszesz o problemie, który wyniknął podczas realizacji tego projektu
 - wyrazisz swoją opinię na temat możliwości udziału mieszkańców w decyzjach dotyczących rozwoju ich miasta lub regionu.

Ogólne wymagania egzaminacyjne

- I. *Znajomość środków językowych.*
Zdający posługuje się bogatym zasobem złożonych środków językowych, w tym wyrażen idiomatycznych, oraz bogatą frazeologią, a także wykazuje się wysokim poziomem poprawności gramatycznej [...] i ortograficznej [...].
- III. *Tworzenie wypowiedzi.*
Zdający tworzy [...] szczegółowe i logicznie skonstruowane dłuższe wypowiedzi [...] pisemne na różnorodne tematy, bogate i spójne pod względem treści [...].

Szczegółowe wymagania egzaminacyjne (rozprawka)

1. *Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych, w tym wyrażen idiomatycznych, oraz bogatą frazeologią, a także wykazuje się wysokim poziomem poprawności gramatycznej [...] i ortograficznej [...].*
- 5.6) *Zdający wyraża opinie, poglądy i uczucia swoje i innych osób i popiera je trafnymi argumentami i przykładami.*
- 5.8) *Zdający przedstawia w logicznym porządku argumenty za i przeciw danej tezie lub rozwiązaniu, kończy wypowiedź konkluzją.*
- 5.9) *Zdający stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi w zależności od sytuacji, dostosowuje styl wypowiedzi do potencjalnego odbiorcy.*
- 5.10) *Zdający stosuje zasady konstruowania tekstów o różnym charakterze.*

Szczegółowe wymagania egzaminacyjne (list)

1. *Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych, w tym wyrażeń idiomatycznych, oraz bogatą frazeologią, a także wykazuje się wysokim poziomem poprawności gramatycznej [...] i ortograficznej [...].*
- 5.1) *Zdający szczegółowo opisuje [...] zjawiska [...].*
- 5.3) *Zdający przedstawia fakty i relacjonuje wydarzenia z przeszłości i teraźniejszości.*
- 5.6) *Zdający wyraża opinie, poglądy i uczucia swoje i innych osób i popiera je trafnymi argumentami i przykładami.*
- 5.9) *Zdający stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi w zależności od sytuacji, dostosowuje styl wypowiedzi do potencjalnego odbiorcy.*
- 5.10) *Zdający stosuje zasady konstruowania tekstów o różnym charakterze.*

Kryteria oceniania wypowiedzi pisemnej

Każda wypowiedź jest oceniana przez egzaminatora w następujących kryteriach:

- zgodność z poleceniem
- spójność i logika wypowiedzi
- zakres środków językowych
- poprawność środków językowych.

Zgodność z poleceniem

W ocenie zgodności z poleceniem bierze się pod uwagę liczbę zrealizowanych w wypowiedzi zdającego elementów treści (Tabela A) oraz elementów formy (Tabela B). Następnie przyznaje się punkty w kryterium zgodności z poleceniem zgodnie z Tabelą C.

Tabela A. Zgodność z poleceniem: elementy treści

Elementy treści	Forma	2	1	0
1. wstęp: właściwe i adekwatne do tematu rozpoczęcie wypowiedzi	R*	teza zgodna z tematem ORAZ treścią wypowiedzi (teza „zapowiada” zawartość treściową oraz formę wypowiedzi)	teza nie jest w pełni poprawna, np. jest zgodna z tematem ALBO z treścią wypowiedzi; odbiegająca od tematu LUB treści wypowiedzi	brak tezy; teza niezgodna z tematem ORAZ treścią wypowiedzi; teza nieczytelna, niejasna, trudna do wskazania; wstęp niekomunikatywny
	A*	wprowadzenie zgodne z tematem ORAZ np. ciekawe, oryginalne, zachęcające do czytania, w ciekawej formie (np. pytanie, cytat)	wprowadzenie nie jest w pełni poprawne, np. wprowadzenie zgodne z tematem, ale schematyczne ALBO bardziej typowe dla innego typu tekstu (np. rozprawki) ALBO ciekawe, oryginalne, ale odbiegające od tematu	brak wprowadzenia; wprowadzenie niezgodne z tematem, niejasne, nieczytelne, trudne do wskazania; wprowadzenie niekomunikatywne
	L*	wstęp zgodny z tematem i treścią wypowiedzi ORAZ wskazujący cel/powód pisania listu	wstęp nie jest w pełni poprawny, np. nie określa celu ALBO określa cel/powód pisania listu, ale odbiega od tematu ALBO cel nie jest określony jasno ALBO wstęp nie jest zgodny z treścią listu (np. zapowiada poparcie, a opisuje argumenty przeciwne)	brak wstępu; wstęp niezgodny z tematem, niejasny, nieczytelny, trudny do wskazania; wstęp niekomunikatywny
2. pierwszy element tematu	R A L	wieloaspektowa ORAZ/ LUB pogłębiona realizacja elementu (np. wsparta przykładami, szczegółowo omówiona)	powierzchnowa realizacja elementu, wypowiedzi brak głębi, np. zdający podaje tylko „listę” argumentów/cech/określeń, żadnego nie rozwijając/uzasadniając	brak wypowiedzi LUB wypowiedź nie jest komunikatywna LUB wypowiedź nie jest związana z tematem / nie realizuje elementu; wypowiedź bardzo pobieżnie dotykająca tematu, np. zdający podaje tylko jeden argument/cechę/określenie, nie rozwijając go
3. drugi element tematu				
4. trzeci element tematu				
5. podsumowanie: właściwe i adekwatne do tematu zakończenie wypowiedzi	R A L	zakończenie zgodne z tematem oraz treścią wypowiedzi; jeżeli zdający powtarza wstęp – czyni to innymi słowami	zakończenie nie jest w pełni poprawne, np. jest zgodne z tematem ALBO treścią wypowiedzi; odbiega trochę od tematu LUB treści wypowiedzi; zdający stosuje zakończenie schematyczne (sztafpowe) LUB powtarza wstęp praktycznie tymi samymi słowami	brak zakończenia LUB zakończenie nie jest komunikatywne LUB zakończenie jest jedynie luźno związane z tematem oraz treścią wypowiedzi
6. fragmenty odbiegające od tematu i/lub nie na temat	R A L	wypowiedź nie zawiera fragmentów odbiegających od tematu i/lub nie na temat	wypowiedź zawiera dłuższy fragment / nieliczne krótkie fragmenty odbiegające od tematu i/lub nie na temat	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.

* R – rozprawka; A – artykuł; L – list formalny

Tabela B. Zgodność z poleceniem: elementy formy

Elementy formy	Forma	1	0
1. elementy charakterystyczne dla formy	R	teza jest poprawnie umiejscowiona w wypowiedzi	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.
	A	wypowiedź jest zatytułowana	
	L	wypowiedź zawiera odpowiedni zwrot rozpoczynający i kończący	
2. kompozycja	R A L	wypowiedź cechuje widoczny zamysł kompozycyjny wyrażający się w funkcjonalnie uzasadnionych proporcjach wstępu, rozwinięcia i zakończenia	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.
3. segmentacja	R A L	tekst jest uporządkowany; układ graficzny pracy (podział na akapity) jest konsekwentny	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.
4. długość pracy	R A L	długość pracy mieści się w granicach 270–390 słów	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.

Uwaga: jedna usterka jest wystarczająca, żeby zakwalifikować pracę na 0 w danym podkryterium.

Ostateczną liczbę punktów za zgodność z poleceniem ustala się na podstawie oceny elementów treści i elementów formy, zgodnie z Tabelą C.

Tabela C

Elementy treści	Elementy formy		
	4	3–2	1–0
12–11	5 p.	4 p.	3 p.
10–9	4 p.	3 p.	3 p.
8–7	3 p.	2 p.	2 p.
6–5	2 p.	2 p.	1 p.
4–3	2 p.	1 p.	1 p.
2–1	1 p.	0 p.	0 p.
0	0 p.	0 p.	0 p.

Na przykład za wypowiedź, w której elementy treści oceniono na 7, a elementy formy oceniono na 2, za zgodność z poleceniem przyznaje się 2 punkty.

Dodatkowe uwagi dotyczące oceny elementów treści

Temat 1.

Wiele osób uważa, że praca zespołowa przynosi lepsze efekty niż indywidualna. Czy zgadzasz się z tym poglądem? Wyraź swoją opinię na ten temat w **rozprawce**.
Omów następujące aspekty:

- motywację do pracy
- odpowiedzialność za wykonywaną pracę
- organizację pracy.

1. Aby praca była uznana za w pełni zgodną z tematem, zdający powinien wyrazić swoją opinię na temat wyższej efektywności pracy zespołowej. Bezpośrednie porównanie z pracą indywidualną nie jest konieczne. Akceptowane jest również wyrażenie opinii przeciwnej do tej cytowanej w temacie, czyli uznanie, że praca indywidualna daje lepsze efekty.
2. W tezie wymagane jest wyrażenie opinii na temat efektywności pracy zespołowej i/lub indywidualnej, np. *In my opinion teamwork guarantees the best results in a workplace. / There's a long debate concerning the superiority of teamwork over individual work, but as I see it individual work has more advantages and brings better results.*
3. Opisanie problemu, który jest tematem rozprawki, np. stwierdzenie, że praca zespołowa przynosi lepsze efekty niż indywidualna, nie jest tezą.
4. We wstępie nie wymaga się uwzględnienia podanych w poleceniu aspektów.
5. Jeżeli w tezie zdający odnosi się do niektórych elementów tematu (np. do jednego lub dwóch), a w rozwinięciu podaje argumenty odnoszące się do wszystkich elementów tematu to taka teza jest traktowana jako odbiegająca od treści wypowiedzi.
6. Jeśli teza jest pytaniem, które nie zapowiada struktury rozprawki, np. *Is teamwork more efficient than individual work?*, to uznaje się ją za odbiegającą od tematu.
7. Rozpatrując zgodność tezy z treścią pracy, bierze się pod uwagę jej zgodność z rozwinięciem. Jeśli we wstępie zdający uzna, że praca zespołowa jest bardziej efektywna, argumenty powinny wspierać tę tezę. Jeśli w pracy zdający przytacza argumenty przeciwne do postawionej w rozprawce tezy, to powinien je odrzucić / uznać je za niezasadne.
8. Jeśli zdający nadaje tytuł rozprawce, nie bierze się go pod uwagę, oceniając pracę.

Zgodność z tematem

1. Fragmenty wypracowania **zgodne z tematem**:
 - ściśle związane z „główką” i elementami tematu (A, B, C)
 - ściśle związane z „główką”, ale niezwiązane z elementami tematu (D, E), np. – omówienie zalet pracy zespołowej w odniesieniu do innych aspektów niż te wskazane w temacie, np. nawiązanie nowych znajomości, poznawanie innych ludzi.Fragmenty D, E nie są uznawane za realizację elementów tematu.
2. Fragmenty wypracowania **odbiegające od tematu**:
 - luźno związane z „główką” oraz przedstawiające argumenty niezwiązane z elementami tematu (X, Y), np.

- opis projektu, nad którym zdający pracował w grupie (bez odniesienia do efektywności tej pracy)
- opis relacji panujących w miejscu pracy (bez odniesienia do wspólnej pracy).

Takie fragmenty są zaznaczone w pracy zdającego nawiasami kwadratowymi. Jeśli występują w pracy, jest ona kwalifikowana na poziom 1 lub 0 zgodnie z punktem 6. w Tabeli A.

3. Fragmenty wypracowania **nie na temat**:

- w żaden sposób nienawiązujące do „główki” tematu, np.
 - wady i zalety pracy w korporacji / za granicą.

Takie fragmenty są otaczane „chmurką”. Jeśli występują w pracy, jest ona kwalifikowana na poziom 1 lub 0 zgodnie z punktem 6. w Tabeli A. Fragmenty te nie są uwzględniane w liczbie słów ani brane pod uwagę w ocenie zakresu i poprawności środków językowych.

4. Jeżeli w wypracowaniu występuje fragment (1–2 zdania), który mógłby zostać uznany za odbiegający od tematu lub nie na temat, ale w pracy pełni funkcję logicznego łącznika, traktuje się go jako fragment zgodny z tematem.

Temat 2.

W wielu miastach w ramach budżetu miejskiego są realizowane ciekawe projekty zaproponowane przez mieszkańców. Napisz **list** do gazety internetowej, w którym: } „główka”

- opisziesz jeden z takich projektów, który zwrócił Twoją uwagę
- napiszesz o problemie, który wyniknął podczas realizacji tego projektu
- wyrazisz swoją opinię na temat możliwości udziału mieszkańców w decyzjach dotyczących rozwoju ich miasta lub regionu. } elementy tematu

1. Aby list był uznany za w pełni zgodny z tematem, musi dotyczyć projektu zaproponowanego przez mieszkańców i zrealizowanego w ramach budżetu miejskiego.
2. Wstęp musi zawierać cel/powód napisania listu zgodny z tematem, czyli realizacją w ramach budżetu miejskiego projektów zaproponowanych przez mieszkańców.
3. Nie jest wymagane odniesienie się do elementów tematu we wstępie listu.
4. W przypadku drugiego elementu treści, propozycja rozwiązania problemu jest traktowana jako rozwinięcie opisu problemu.

Zgodność z tematem

1. Fragmenty wypracowania **zgodne z tematem**:

- ściśle związane z „główką” tematu i elementami tematu (A, B, C)
- ściśle związane z „główką”, ale niezwiązane z elementami tematu (D, E), np.
 - powody realizacji projektów zaproponowanych przez mieszkańców
 - procedury, które muszą wypełnić mieszkańcy, jeśli chcą zgłosić swój projekt.

Fragmenty D, E nie są uznawane za realizację elementów tematu.

2. Fragmenty wypracowania **odbiegające od tematu**:

- luźno związane z „główką” oraz przedstawiające argumenty niezwiązane z elementami tematu (X, Y), np.
 - rola projektów unijnych w rozwoju miast i regionów (bez odniesienia do udziału mieszkańców).

Takie fragmenty są zaznaczone w pracy zdającego nawiasami kwadratowymi. Jeśli występują w pracy, jest ona kwalifikowana na poziom 1 lub 0 zgodnie z punktem 6. w Tabeli A.

3. Fragmenty wypracowania **nie na temat**:

- w żaden sposób nienawiązujące do „główki” tematu, np.
 - opis miasta przyszłości.

Takie fragmenty są otaczane „chmurką”. Jeśli występują w pracy, jest ona kwalifikowana na poziom 1 lub 0 zgodnie z punktem 6. w Tabeli A. Fragmenty te nie są uwzględniane w liczbie słów ani brane pod uwagę w ocenie zakresu i poprawności środków językowych.

4. Jeżeli w wypracowaniu występuje fragment (1–2 zdania), który mógłby zostać uznany za odbiegający od tematu lub nie na temat, ale w pracy pełni funkcję logicznego łącznika, traktuje się go jako fragment zgodny z tematem.

Spójność i logika wypowiedzi

W ocenie spójności bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu tekst funkcjonuje jako całość dzięki jasnym powiązaniom (np. leksykalnym, gramatycznym) wewnątrz zdań oraz między zdaniami i akapitami tekstu.

W ocenie logiki wypowiedzi bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu wypowiedź jest klarowna (np. czy nie jest jedynie zbiorem przypadkowo zebranych myśli, czy wnioski wynikają logicznie z przesłanek).

2 p.	wypowiedź zawiera najwyżej 2 usterki w spójności ORAZ/LUB logice na poziomie zdania i/lub akapitu i/lub całego tekstu
1 p.	wypowiedź zawiera od 3 do 5 usterek w spójności ORAZ/LUB logice na poziomie zdania i/lub akapitu i/lub całego tekstu
0 p.	wypowiedź zawiera 6 lub więcej usterek w spójności ORAZ/LUB logice na poziomie zdania i/lub akapitu i/lub całego tekstu

Zakres środków językowych

W ocenie zakresu środków językowych bierze się pod uwagę zróżnicowanie i precyzję środków leksykalno-gramatycznych użytych w wypowiedzi.

4 p.	• bardzo szeroki zakres środków językowych • ogólna wysoka naturalność i różnorodność frazeologiczna oraz precyzja użytych środków językowych • styl stosowny i jednolity
3 p.	• szeroki zakres środków językowych • w pracy występują dość liczne fragmenty charakteryzujące się naturalnością i różnorodnością frazeologiczną oraz precyzją użytych środków językowych • styl stosowny i jednolity LUB sporadyczne niedociągnięcia w stosowności i/lub jednolitości stylu
2 p.	• zadowalający zakres środków językowych • w pracy występuje kilka fragmentów charakteryzujących się naturalnością i różnorodnością frazeologiczną oraz precyzją użytych środków językowych, jednak w większości użyte są struktury o wysokim stopniu pospolitości • styl stosowny i jednolity LUB w pracy występuje kilka fragmentów, których styl jest niestosowny i/lub które zaburzają jednolitość stylu
1 p.	• ograniczony zakres środków językowych • w pracy użyte są głównie struktury o wysokim stopniu pospolitości • w pracy występuje kilka fragmentów, których styl jest niestosowny i/lub które zaburzają jednolitość stylu LUB styl niemożliwy do określenia ze względu na ograniczenia w zakresie środków językowych
0 p.	• bardzo ograniczony zakres środków językowych • w pracy użyte są wyłącznie struktury o wysokim stopniu pospolitości • styl w znacznej mierze niestosowny i/lub niejednolity LUB styl niemożliwy do określenia ze względu na ograniczenia w zakresie środków językowych

Zadowalający zakres środków językowych odnosi się do środków leksykalno-gramatycznych, ujętych w zakresie struktur w Aneksie do Informatora, których znajomości można oczekiwać od absolwenta szkoły ponadgimnazjalnej w roku szkolnym 2021/22 na poziomie **B2+** (w skali ESOKJ).

Przez „naturalność” rozumie się charakterystyczny dla danego języka sposób wyrażania znaczeń, natomiast przez „precyzyjne sformułowania” rozumie się wyrażanie myśli z wykorzystaniem słownictwa swoistego dla tematu i unikanie słów oraz struktur o wysokim stopniu pospolitości, takich jak *miły, interesujący, fajny*.

Przez „stosowność” stylu rozumie się dostosowanie przez zdającego środków językowych do wybranej formy wypowiedzi, celowość zastosowanych konstrukcji składniowych i jednostek leksykalnych. Styl niestosowny to np. styl zbyt metaforyczny lub zbyt bliski stylowi potocznemu w odmianie mówionej. Przez „jednolitość” stylu rozumiemy konsekwentne posługiwanie się jednym, wybranym stylem. Mieszanie różnych stylów wypowiedzi uznaje się za uzasadnione, jeśli jest funkcjonalne (tzn. czemuś służy). Styl uznaje się za niejednolity, jeżeli zdający miesza bez uzasadnienia różne style wypowiedzi, np. w tekście rozprawki występują fragmenty nazbyt potoczne, z wtrętami ze stylu urzędowego.

Poprawność środków językowych

W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę błędy gramatyczne, leksykalne, ortograficzne i interpunkcyjne. Punkty przyznaje się zgodnie z poniższą tabelą.

Poprawność językowa (leksykalno-gramatyczna)	Poprawność zapisu (ortograficzna, interpunkcyjna)		
	sporadyczne błędy zapisu	dość liczne błędy zapisu	liczne LUB bardzo liczne błędy zapisu
sporadyczne błędy językowe	4 p.	3 p.	2 p.
dość liczne błędy językowe	3 p.	2 p.	1 p.
liczne błędy językowe	2 p.	1 p.	0 p.
bardzo liczne błędy językowe	1 p.	0 p.	0 p.

1. W przypadku wątpliwości w sytuacjach granicznych o zakwalifikowaniu pracy do niższej lub wyższej kategorii punktowej decyduje „waga” błędów oraz ich wpływ na komunikację.
2. Błędy interpunkcyjne traktowane są jako mniej istotne niż błędy ortograficzne.

Kwalifikowanie i oznaczanie błędów

rodzaj błędu	sposób oznaczenia	przykład
błąd językowy (leksykalny, gramatyczny)	podkreślenie linią prostą	Marek <u>lubić</u> czekoladę.
błąd językowy spowodowany brakiem wyrazu	znak √ w miejscu brakującego wyrazu	Marek √ czekoladę.
błąd ortograficzny	otoczenie słowa kołem	Słońce (gżeje).
błąd językowy i ortograficzny w jednym słowie	podkreślenie linią prostą i otoczenie kołem	Słońce (gzać) w lecie.
błędy w spójności / logice	podkreślenie linią falistą	Założyłem kurtkę <u>bo było gorąco.</u>
fragment odbiegający od tematu	otaczamy nawiasami kwadratowymi	[Fragment odbiegający od tematu]
fragment niezgodny z tematem	otaczamy chmurką	Fragment niezgodny z tematem
błędy interpunkcyjne	otoczenie zbędnego znaku kółkiem znak √ w kółku w miejscu brakującego znaku	Było ciepło(,)i deszczowo. Zrobiłem to(√)ponieważ...

Błędy ortograficzne zmieniające znaczenie wyrazu są traktowane jako błędy językowe i oznaczane poprzez podkreślenie wyrazu linią prostą.

Usterki w spójności i logice występujące pomiędzy akapitami mogą być zaznaczane „pionową falą” na marginesie.

Uwagi dodatkowe

- Wypowiedź jest oceniana na 0 punktów w każdym kryterium, jeżeli jest:
 - nieczytelna LUB
 - całkowicie niezgodna z poleceniem/tematem LUB
 - niekomunikatywna dla odbiorcy (np. napisana fonetycznie).
- Praca, która zawiera fragmenty odtworzone z podręcznika, zadania zawartego w arkuszu egzaminacyjnym lub innego źródła, w tym internetowego, lub przepisane od innego zdającego jest uznawana za niesamodzielną.
- Jeżeli praca zawiera fragmenty na zupełnie inny temat, wyuczone na pamięć lub całkowicie nienawiązujące do polecenia, a jednocześnie zaburzające spójność i logikę tekstu, są one zakreślane i nie są brane pod uwagę przy liczeniu wyrazów i ocenie zakresu środków językowych i poprawności środków językowych.

4. Jeżeli wypowiedź zawiera mniej niż 240 wyrazów, przyznaje się 0 punktów za zakres i poprawność środków językowych. W takich pracach nie oznacza się błędów.
5. Jeżeli za wypowiedź przyznano 0 punktów w kryterium zgodności z poleceniem, we wszystkich pozostałych kryteriach przyznaje się 0 punktów.
6. Jeżeli wypowiedź nie zawiera w ogóle rozwinięcia (np. zdający napisał tylko wstęp), przyznaje się 0 punktów w każdym kryterium.
7. Jeżeli za wypowiedź przyznano 1 punkt w kryterium zgodności z poleceniem, we wszystkich pozostałych kryteriach można jej również przyznać maksymalnie po 1 punkcie.
8. W ocenie poprawności środków językowych w wypowiedziach zdających ze stwierdzoną dysleksją nie bierze się pod uwagę błędów ortograficznych i interpunkcyjnych (takie błędy nie są oznaczane w pracy zdającego). Błąd ortograficzny zmieniający znaczenie wyrazu w pracy zdającego z opinią o dysleksji to błąd językowy. Jest on brany pod uwagę w ocenie poprawności językowej.
Zasady te obowiązują również w ocenie prac uczniów z dysgrafią, dysortografią, afazją, z zaburzeniami komunikacji językowej, mózgowym porażeniem dziecięcym, a także prac uczniów, którzy korzystali z pomocy nauczyciela wspomagającego oraz prac pisanych na komputerze.
9. Zdający może używać oryginalnej pisowni w obcojęzycznych nazwach geograficznych, nazwach obiektów sportowych, gazet, zespołów muzycznych, programów telewizyjnych, tytułach, pod warunkiem że podaje wyjaśnienie w języku egzaminu, tak aby informacja była komunikatywna dla odbiorcy. Z tekstu musi wynikać, że jest mowa o gazecie, filmie, grupie muzycznej itd. lub musi wystąpić określenie *film*, *band*, np. *film „M jak miłość”*, *„Świat Dysku” magazine*.
Jeżeli zdający podaje nazwę w języku innym, niż zdawany i nie podaje objaśnienia, całe wyrażenie jest podkreślane linią prostą i traktowane jako jeden błąd językowy, np. *I read Nowe Horyzonty* – 1 błąd językowy. Oprócz tego całe wyrażenie podkreślane jest linią falistą i traktowane jako błąd w spójności. Jeśli użycie tej nazwy jest kluczowe dla realizacji polecenia, ta informacja nie jest uwzględniana w ocenie treści.
10. Zabronione jest pisanie wypowiedzi obraźliwych, wulgarnych lub propagujących postępowanie niezgodne z prawem. W przypadku takich wypowiedzi zostanie podjęta indywidualna decyzja dotycząca danej pracy, np. nie zostaną przyznane punkty za zakres środków językowych oraz za poprawność środków językowych lub cała wypowiedź nie będzie podlegała ocenie.
11. Praca w brudnopisie jest sprawdzana, jeżeli słowo *Brudnopis* przekreślono i obok zostało napisane *Czystopis*.
12. Jeżeli zdający umieścił w pracy adnotację ciąg dalszy w brudnopisie i zakreślił, która część jest czystopisem, to ta część podlega ocenie.

Uwagi dotyczące zasad liczenia słów w wypowiedziach zdających

1. Liczone są wyrazy oddzielone spacją, np. *at home* (2 wyrazy), *for a change* (3 wyrazy), *1780* (1 wyraz), *10.01.2015* (1 wyraz), *10 January 2015* (3 wyrazy).
2. Formy skrócone (*don't*, *can't*, *isn't*, *haven't* itd.) liczone są jako jeden wyraz.
3. Jako jeden wyraz liczone są
 - wyrazy łączone dywizem, np. *well-built*, *twenty-four*
 - oznaczenia, symbole literowe, bez względu na liczbę liter, np. *SMS/sms*
 - adres mailowy lub internetowy oraz numer telefonu.
4. Imię i nazwisko występujące w tekście liczone są według ogólnych zasad.
5. Adres i podpis nie są liczone w liście.
6. Nie uznaje się i nie uwzględnia w liczbie wyrazów symboli graficznych używanych w Internecie (np. „buźki”).
7. Bierze się pod uwagę wyrazy w języku innym niż język egzaminu np. *I read Nowe Horyzonty* – 4 wyrazy.